

KÖNYVISMERTETÉS

Braun-Falco O., Plewig G., Wolff H. H., Burgdorf W. H. C., Landthaler M.:

DERMATOLOGIE UND VENEROLOGIE

5. kiadás, 940 túlnyomórészt színes ábrákkal. 1582 oldal.

Springer Med. Verlag, Heidelberg, 2005.

ISBN: 3-540-40525-9. CD-ROM. 199,95 E

A természettudományi gondolkodás fejlődése, a természettudományok technikai módszereinek megismerése az utóbbi évtizedekben a dermatológia és venerológia óriási fejlődését hozták. A tisztán morfológiai beállítottságú szakterületből a medicinának valószínűtlenül dinamikus biológiai beállítottságú területe fejlődött ki.

Napjainkban mind a dermatológiai, mind a venerológiai ismeretek bővülése szorosabbá tette az olyan területekkel kapcsolatos ismereteinket, mint az allergia, angiológia, dermatohisztológia és proctológia. A photodermatológia, az operatív eljárások és a kozmetológia megbízható információkat nyújtó új kitűnő fejezetei a könyv 5. kiadásának. Céljuk a bőrgyógyász továbbképzése, az orvos napi munkájának segítése, mely a bőrgyógyász mellett a recenzióra készülő tankönyv a belgyógyász, gyermekgyógyász szakmai segítségét szolgálhatja, a háziorvost napi munkájával egyetemben.

A recenziót megelőző tankönyv Braun-Falco és Keining professzorok tollából 1961-ben jelent meg, második kiadása 1969-ben. A harmadik kiadást Braun-Falco professzor 1984-ben a Springer Verlaggal adatta ki Münchenben, Plewiggel és Wolffal. A negyedik átdolgozott kiadás 1996-ban jelent meg. Az első angol kiadás 1991-ben K. Winkelmannal (USA) együtt, a második 2000-ben W. Burgdorf (USA) közreműködésével. Közben 1955-ben spanyol, 2001-ben csehszlovák, 2002-ben olasz, végül 2002-ben lengyel kiadások is megszülettek. Előkészületben van a portugál és orosz kiadása is. A könyv ötödik kiadása különösen a molekulárbiológiában, az immunológiában és genetikában, a dermato-venerológiában lezajlott jelentős előrehaladásnak a befolyására történt. Az utolsó kiadás óta a szerzők száma kettővel bővült: M. Landthalerrel és W. Burgdorf-al. A könyvet 90 szerző, mint felelős kiadó szerkesztette, akik 109 fejezet átdolgozását vagy újraírását vállalták. Ezután vált lehetővé a könyv tökéletes újrendezése és időnkénti átdolgozása. Mint ahogy az korábban történt, nagy súlyt helyeztek az egyes kórformák precíz leírására, a bőreljelenések hisztológiai elváltozásának demonstrálására. Nem mulasztották el az egyes betegségek patogenetikai vonatkozásainak kutatását és közlését sem. A könyvbe új fejezetek is kerültek, így például a 74 lapon „Sötét bőrűeken előforduló bőrbetegségek”, 85. „Mozaicizmus és epidermalis naevus”, 103. „Tumorasszociált genodermatozisos”, 107. „Laser és fotodinámiai terápia”, végül 109. „Operatív terápia”. A fertőző betegségek közül a lépfene, a himlő és pestis, átdolgozva az AIDS betegség is.

Egy bőrgyógyászati könyv számára nélkülözhetetlen a színes kép. Ezek részint a korábbi időkben vagy a müncheni bőrklinika gyűjteményéből származnak. Az olvasónak feltűnik, hogy az egyes munkák után megjelenő irodalmi felsorolásokban csökkenés tapasztalható. Szerzők az egyes fejezetek végén részint az eredeti alapvető irodalmi adatokat közölték, ezek egy részét csillaggal megjelölve.

A kiadó mély köszönetét fejezi ki valamennyi fejezet írójának, minden részlegvezetőnek, akiknek nem csupán az előző kiadások anyagához kellett alkalmazkodniuk, hanem főként az aktuális, időszzerű, az egyes kórformákra vonatkozó újabb ismeretek továbbfejlesztésére is, ami a szerzőknek már nem jelentett könnyű feladatot.

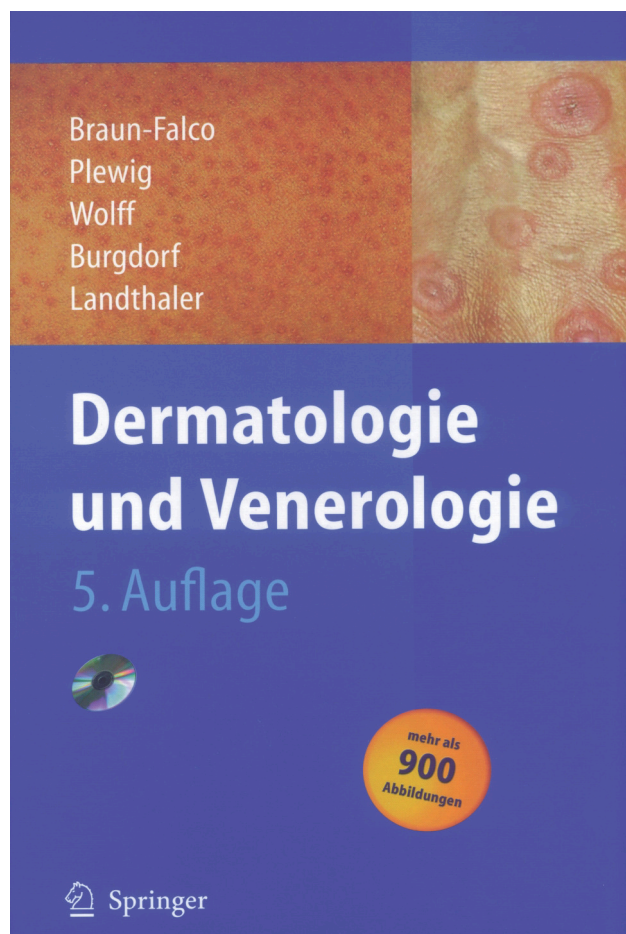
Az első nagy fejezetben a struktúra és funkció bevezetőjében rövid alapismeretét adja a bőr embriológiájának, anatómiájának és fiziológiájának. A bőrbetegség ambuláns vagy klinikai kezelésének megválasztása, az anamnézis felvétel módja, a bőr vizsgálata, a kitűnő színes alapjelenségek felsorolása, magyarázata, a dermato-hisztológia módszerei, a patológiai eltérések kerültek e fejezetben tárgyalásra. Az immunológiai részben kitűnő színes ábrákon mutatják be az egyes immunológiai történések lényegét. Változást jelent a genetikai című fejezet, melyben a genetikai fogalmáról, az öröklődés alapvető formáiról, stb. emlékeznek meg. Megismerkedhetünk olyan fo-

galmakkal, mint pl. a pleiotropizmussal, amely mint egyetlen gendefektus, kihatással lehet a különböző szervekre. A praenatalis diagnosztikát csak akkor végezzük, ha eredményéből következtetést vonhatunk le. A pleiotropizmus mellett említésre méltó a lyonizatio, amit leírója után Lyon-effektusnak is neveznek, a pseudodominancia, paradominancia, az öröklés ismert fogalmai.

Az alapkiadás fejezete 30 oldalt tesz ki. Tartalmazza a szokásos bevezetőt, a bőr szerkezetének és funkciójának ismertetését, a bőrbetegség elterjedését, a betegek korát. Színes ábrákon látjuk az elemi jelenségeket, mint részjelenségeket az általános betegségekben. Leírják a bőr hisztopatológiájának vizsgálati módszereit, az immunológia fejezetben az immunreakciók jelentőségéről, az immunglobulinokról olvashatunk, stb. Külön külön fejezetként írtak a toleranciáról, a T-sejtes receptorról, a citokinekről, a lymphocytákról, az antigénprezentációról, a T-B interakciókról.

Az egyes kórképekkel kapcsolatos szinonimák, az egyes patogenezisek, klinikai leírások szövege a differenciál diagnosztika és a terápiás eljárások ismertetése a könyvben kék betűkkel táblázatban vagy e nélkül vannak feltüntetve, a részletes terápiás eljárások a gyógyszerek ismertetése halványsárga alapon jelennek meg. A könyv nyomása vékonyabb papíron történt.

Mint már említettük az előző kiadások szövegének megújítása, kiegészítése együtt jár az 5. kiadásban egyes fejezetek összevonásával. Ennek során a korábbi 70 nagyobb fejezet helyett az összes ismertetett kórképet a XV. nagy fejezetbe válogatták össze. A munka nagy kiterjedtségére vall, hogy a 104 szakértő szerző írta az összes 109 fejezetet és nemcsak a dermatológiát és venerológiát, hanem a klinikumok integráns részét képező allergológiát és andrológiát is érintő részleteket.

A könyv nem csupán kiállításában, hanem tartalmában is új. Tartalmát, modernségét tekintve megállapíthatjuk, hogy az Öt-ök kiadásában megjelent legmodernebb kutatási eredményeket ismertető kézikönyv napjainkban vetekszik a világ élvonalában évekkorábban megjelent bőr- és nemigyógyászattal foglalkozó több kötetes munkákkal. Mind a klinikumban, mind az alap kutatásokban ismertett új adatok a legkorszerűbb kutatási eredményekre támaszkodnak. A könyv beszerzését szakintézeinknél kívül minden szakmáját szerető, az új eredmények befogadására képes bőr- és belgyógyász, valamint gyermekgyógyász kollégának melegen ajánlom.

Simon Miklós dr.

David T. Rovee, Howard I. Maibach (editors):
THE EPIDERMIS IN WOUND HEALING
 CRC Press 2003. Oldalszám: 383.
 ISBN: 0-8493-1561-1

30 évvel ezelőtt jelent meg az első kiadvány „Epidermal Wound Healing” címmel, amelyben a különböző szakterületek elismert vezetői a sebgyógyulással kapcsolatos munkáikat prezentálták. Napjainkban a nedves sebkezelésben alkalmazható készítmények sokasága ismert. Ma már azt is tudjuk, hogy ezekkel a sebkezelőkkel a kezelő orvosok megvalósíthatják azt a célt, hogy a krónikus sebek ne száradjanak ki, mielőbb kialakuljon a jó szöveti granuláció, ezáltal biztosítva a hámszövet migrációját. A legtöbb készítmény egyúttal mérsékli a gyulladást és a komplex terápia részeként az ideális hegképződést segítik elő.

Az új kiadvással a szerkesztők célja az, hogy a modern sebkezelés és a sebgyógyulással kapcsolatos legújabb ismereteket közkinccsé tegyék.

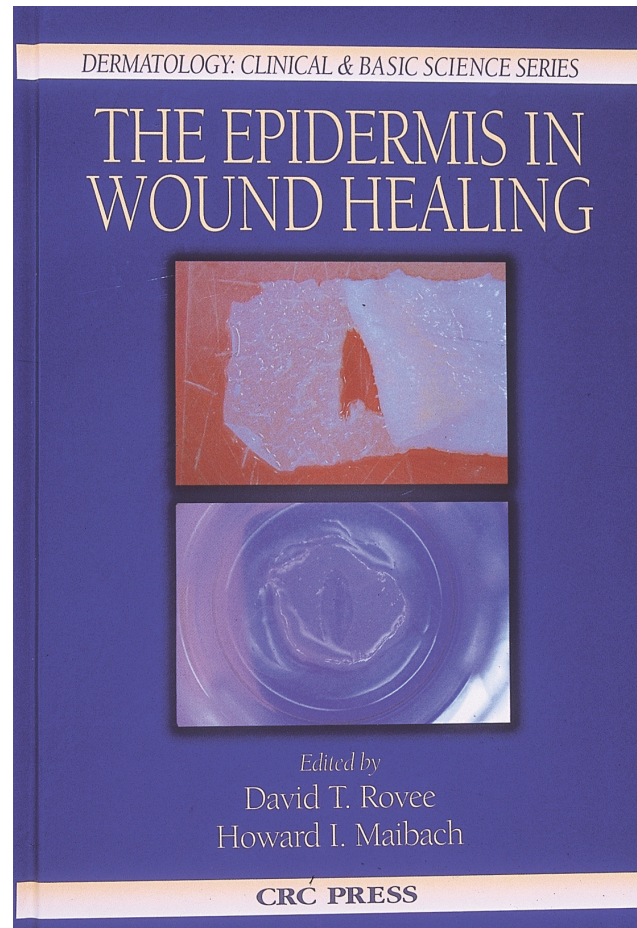
A könyv öt nagy részből áll. Az első (Part I.) a sebgyógyulás celluláris és biokémiai folyamatával foglalkozik három fejezetben részletesen elemelve a laboratóriumi vizsgálatokat. Tisztázzák az alapfogalmakat (akut és krónikus seb), részletezik a keratinocyták sebgyógyulásban betöltött aktív szerepét, kitérve a különböző növekedési faktorok és citokinek szerepére is. Hasznos tudnivalók birtokába jutunk a kötőszöveti alapállomány megújulását illetően. A sebgyógyulás bonyolult biokémiai folyamataiban (epidermis-dermis közötti szoros kapcsolat, növekedési faktorok, az extracelluláris alapállomány regulációja, angiogenesis) mélyülhet el az olvasó.

A második részben (Part II) sajnos a technika ördöge jóvoltából részben hiányos a könyv, így az érdekesnek ígérkező sebgyógyulás történetével foglalkozó fejezetet üres oldalak szakítják meg (hiányzó oldalak: 89, 92-93, 96-97 és a 100.) A következő az 5. fejezetben az occlusiv és semipermeabilis membránok sebgyógyulásban betöltött szerepéről sem kaphat teljes képet az olvasó (hiányzó oldalak 104-105. és 108-109).

A harmadik részben (Part III) különböző állat- és humán kísérletek révén mutatják be a hámosodás folyamatát. Mivel a krónikus sebek, vagy a sebképződés hátterében mindig valamilyen történés áll, fontos a kóreredit kiderítése és a különböző vizsgálatok elvégzése. Ezt részletezik a noninvasív eljárásokkal foglalkozó fejezetben. Kitérnek az irritatív és allergiás reakciókra is, amelyek mint tudjuk, gyakran komplikálják a képet és nehezítik a betegek lokális kezelését.

A Part IV-ben a szerzők a sebgyógyulást hátráltató egyik legfontosabb kérdésről a sebek mikrobiológiájáról és a különböző antibakteriális hatású készítményekről írnak. Így fontos annak ismerete, hogy hogyan történjen a tenyésztéshez a mintavétel, mikor ajánlott az elvégzése, melyek a dezinfekció szempontjai. A 10. fejezetben az oxigén sebgyógyulásban betöltött szerepét részletezik. Régóta ismert, hogy a szervezet általános állapota, tápláltsági foka befolyásolja a sebek gyógyulási folyamatát. A 11. fejezetben a vitaminhiány, ásványi anyagok hiányáról, a C-vitamin és a cink szerepéről olvashatunk a sebgyógyulás vonatkozásában. Az ezt követő fejezet ad útbaigazítást arról, hogy a klinikailag különböző megjelenésű fekélyeknél milyen sebkezelő készítményeket használjunk és hogyan.

Az ötödik rész (Part V) a napjainkban igen divatos génterápiáról szól és itt foglalják össze a különböző növekedési faktorok sebgyógyulásban betöltött szerepét. Ugyancsak itt részletezik az autológ bőrtranszplantációt.

Külön fejezetben foglalkoznak a retinoidok szerepéről az epidermis működésében.

A 18. fejezet már az esztétikai célokot szolgáló területre kalauzolja el az olvasót (pl. laser kezelés). Végezetül a 19. fejezetben felsorolják és röviden leírják az akut és krónikus sebek kezelésében alkalmazható legújabb készítményeket.

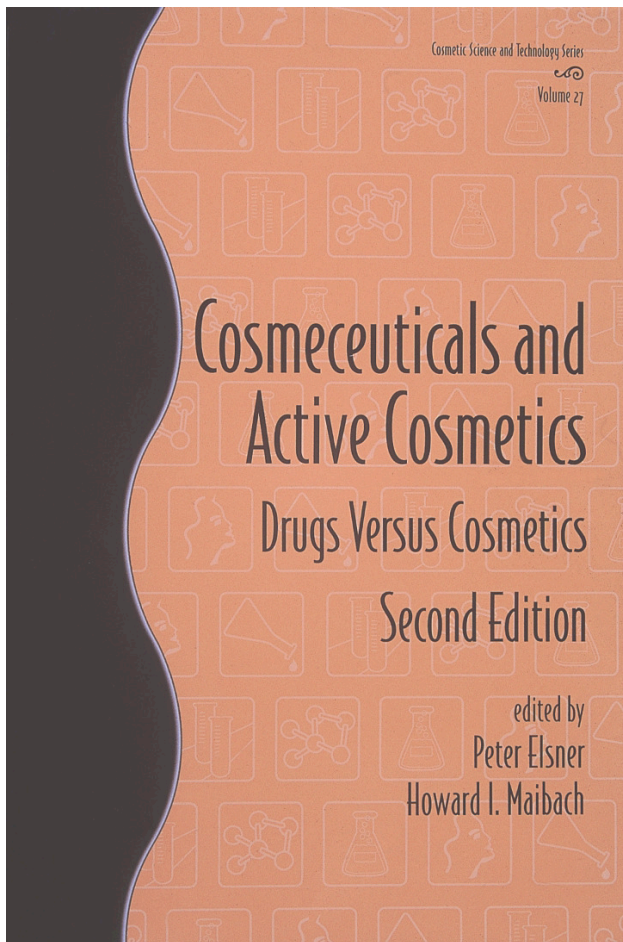
Összefoglalva: a szerkesztők és az egyes fejezetek szerzői a legmagasabb tudományos igényességgel foglalják össze mindazon ismereteket, amelyek a XXI. században a sebkezelés-sebgyógyulás területén illik ismerni azoknak az orvosoknak, akik a krónikus nem, vagy nehezen gyógyuló fekélyekben szenvedő betegeket látják el.

Várkonyi Viktória dr.

Peter Elsner, Howard I. Maibach (eds):
COSMECEUTICALS AND ACTIVE COSMETICS
 Drugs Versus Cosmetics
 2nd edition
 Taylor & Francis Group 2005.
 ISBN: 0-8247-5943-5

A könyv a „Cosmetic Science and Technology” c. sorozat 27. köteteként jelent meg. A sorozat összefoglalja a jelenlegi tudást és elméleteket a kozmetikai tudományról és technológiáról különböző diszciplínákról (fizika, kémia, biokémia, mikrobiológia stb.) felölve.

A nagy érdeklődés és számos új adat, információ indokolta a 2000-ben megjelent kötet ismételt kiadását. A teljesen átdolgozott és kibővített második kiadás tükrözi a téma iránti tudományos és gazdasági érdeklődést. Egyedül az Egyesült Államokban a piac 7%-kal növekedett, elérve 2004-ben az évi 6,4 milliárd dollárt. A második kiadás ennek a növekedésnek a tükré – az első kiadás 20 fejezete 38 fejezetre bővült és a szerzők száma gyakorlatilag megduplázódott. A 70 szerző között gyakorló bőrgyógyászok és kozmetikai világcégek kutatólaboratóriumainak munkatársai egyaránt megtalálhatók az Egyesült Államokból, Európából és Japánból.

A könyv tartalma igen széles körű az aminosavak szerepétől a bőr antioxidáns védőrendszeréig, a különböző növényi eredetű kivonatoktól a bőr barrier repair-ig, a seborrhoeas dermistól a depigmentáló anyagokig rendkívül sok témát dolgoz fel. Külön fejezet foglalkozik a photoaging kérdésével és a terápiás lehetőségekkel. Részletesen tárgyalja a phytosterolok kapcsolatát az immunrendszerrel és felveti a jövőbeni még kiterjedtebb alkalmazásukat. Ugyancsak részletesen ismerteti a lokális retinoidok, a növekedési faktorok, a hyaluronsav és a melatonin kozmetológia alkalmazását. A dermatotoxikológiai fejezet alapos áttekintést ad a különböző javasolt bőrtesztekről. A kötet tárgyalja a gyógyszerek és kozmetikumok törvényi és technológiai szabályozásának különbségeit az Egyesült Államokban, az Európai Unióban és Japánban.

A fejezetek végén néhány soros összefoglaló emeli ki a legfontosabb ismereteket és számos friss irodalmi hivatkozás is segíti az olvasó tájékozódását. A könyvben nagyszámban vannak fekete-fehér ábrák és táblázatok. Színes klinikai képeket – pl. melasma kezelésének eredményéről – a klinikusok nyilván örömmel fogadnának.

A könyv hasznos olvasmány minden bőrgyógyász és szakorvos jelölt részére. Segítséget nyújt a napjainkban egyre növekvő számú kozmetológiai terápiás beavatkozások közötti tájékozódásban.

Ablonczy Éva dr.

Elfogadott vagy megjelent tudományos közlemény (**lektorált folyóiratban**) első szerzője 30, társszerzője 10 továbbképzési pont jóváírására jogosult 52/2003 (VIII. 22.) Esz CsM rendelet melléklete szerint.

Szerkesztőség